



**Musafir Ki
Namaz (Gujarati)**

મુસાફિર કી નમાઝ



શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરતે અલલામા મૌલાના અબૂ બિલાલ

મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી

دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ
الْمُسَالِمَةُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા
મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ**
દીની કિતાબ યા ઇસ્લામી સબક પઢને સે પહેલે જૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ
લીજિયે **إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى** જો કુછ પઢેગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

તરજમા : ઐ અલ્લાહ! હમ પર ઇલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર
અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે !

(المُستطرف ج ١ ص ٤٠ دار الفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના

વ બકીઅ

વ મગ્ફિરત

13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.



મુસાફિર કી નમાઝ

યેહ રિસાલા (મુસાફિર કી નમાઝ)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી હઝરત
અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ
دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી) ને ઇસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ
ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાએઅ
કરવાયા હૈ. ઇસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ
કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, ઇ-મેઈલ યા SMS) મુત્તાલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને,
ત્રીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

✱ ۞ **मुसाफिर की नमाज़ (ह-नई)**

भराहे करम ! येह रिसावा (19 सफ़हात) मुकम्मल पढ
लीजिये, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** एस के इवाँद भुद ही देभ लेंगे.

दुइ शरीफ़ की इमीलत

सरवरे ज़ीशान, महबूबे रहमान **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** का इरमाने
मफ़िरत निशान है : “जब जुम्आरात का दिन आता है अद्लाह **عَزَّوَجَلَّ** इरिशतों
को भेजता है जिन के पास याँदी के कागज़ और सोने के कलम होते हैं वोह
लिखते हैं, कौन यौमे जुम्आरात और शबे जुम्आ मुज़ पर कसरत से दुइदे
पाक पढता है.” (ابن عساکر ج ३ ص १६२)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

अद्लाह तबा-र-क व तआला सू-रतुन्निसाअ की आयत नम्बर
101 में ईशाद इरमाता है :

وَإِذَا صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ
خَفْتُمْ أَنْ يَفْتِكُمْ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ
إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَلَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ۝

तर-ज-मअे कन्जुल ईमान : और
जब तुम जमीन में सफ़र करो तो तुम
पर गुनाह नहीं के बा'ज़ नमाज़ें कर
से पढो, अगर तुम्हें अन्देशा हो, के
काफ़िर तुम्हें ईजा देंगे, बेशक कुफ़्कार
तुम्हारे भुले दुश्मन हैं.

करमाने मुस्तफ़ा : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ जिस ने मुज़ पर अक बार दुरुदे पाक पढा अस्वाह (उस पर दस रकमते नाज़िल करमाता है. (मुसल)

अब तो अम्न है फिर भी कसर क्यूं ?

सदरुल अफ़ाज़िल उज़रते अस्लामा मौलाना सय्यिद मुहम्मद नईमुद्दीन मुरादआबादी عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِي करमाते हैं : भौकें कुर्फ़ार कसर के लिये शर्त नहीं. उज़रते (सय्यिदुना) या'ला बिन उमय्या رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ने उज़रते (सय्यिदुना) उमर رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ से अर्ज़ की, के हम तो अम्न में हैं, फिर हम क्यूं कसर करते हैं ? करमाया : इस का मुझे भी तअज्जुब हुआ था तो मैं ने सय्यिदे आलम صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ से दरयाफ़्त किया. हुज़ूरे अकरम صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने ईशाद करमाया : तुम्हारे लिये येह अस्वाह غَزْوَجَل की तरफ़ से स-दका है तुम उस का स-दका कबूल करो.

(मुसलम, अज़ाउनुल ईरफ़ान, स. 185) ३४७ व ३४८ हदीथ १८१

पहले यार नहीं बढे दो रकअतें ही इर्ज़ की गँ

उम्मुल मुअमिनीन उज़रते सय्यि-दतुना आईशा सिदीका रَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا रिवायत करमाती हैं : नमाज़ दो रकअत इर्ज़ की गँ फिर जब सरकारे मदीना صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने छिज़रत करमाई तो यार इर्ज़ की गँ और सफ़र की नमाज़ उसी पहले इर्ज़ पर छोड़ी गँ.

(बुख़ारी ज २ व ६०६ हदीथ ३९३)

उज़रते सय्यिदुना अब्दुल्लाह बिन अब्बास रَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا और उज़रते सय्यिदुना अब्दुल्लाह बिन उमर रَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا से रिवायत है, अस्वाह गَزْوَجَل के हबीब, हबीबे लबीब صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने नमाज़े सफ़र की दो रकअतें मुक़र्रर करमाई और येह पूरी है कम नहीं. (इब्न माजह ज २ व ५६ हदीथ ११९६) या'नी अगर्ये ब ज़ाहिर दो रकअतें कम हो गँ मगर सवाब में दो ही यार के बराबर हैं.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : उस शप्स की नाक भाक आवूद हो जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुज पर दुवदे पाक न पड़े. (ترمذی)

શર-ઈ સફર કી મસાફત (ફાસિલા)

શરઅન મુસાફિર વોહ શપ્સ હૈ જો તીન દિન કે ફાસિલે તક જાને કે ઈરાદે સે અપને મકામે ઈકામત મ-સલન શહર યા ગાઉ સે બાહર હો ગયા. ખુશકી મેં સફર પર તીન દિન કી મસાફત સે મુરાદ સાઢે સત્તાવન મીલ (તકરીબન 92 કિલો મીટર) કા ફાસિલા હૈ.

(ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્જા, જિ. 8, સ. 243, 270, બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 740, 741)

મુસાફિર કબ હોગા ?

મહૂઝ નિચ્યતે સફર સે મુસાફિર ન હોગા બલ્કે મુસાફિર કા હુકમ ઉસ વક્ત હૈ કે બસ્તી કી આબાદી સે બાહર હો જાએ, શહર મેં હૈ તો શહર સે, ગાઉ મેં હૈ તો ગાઉ સે ઓર શહર વાલે કે લિયે યેહ ભી ઝરૂરી હૈ કે શહર કે આસ પાસ જો આબાદી શહર સે મુત્તસિલ (યા'ની મિલી હુઈ) હૈ ઉસ સે ભી બાહર આ જાએ.

(دَرْمُخْتَار وَرَدُ الْمُحْتَار ج 2 ص 722)

આબાદી ખત્મ હોને કા મતલબ

આબાદી સે બાહર હોને સે મુરાદ યેહ હૈ કે જિધર જા રહા હૈ ઉસ તરફ આબાદી ખત્મ હો જાએ અગર્યે ઉસ કી મહાઝાત (મ-સલન ઉસ કી કિસી ઓર સમ્ત) મેં દૂસરી તરફ ખત્મ ન હુઈ હો.

(غُنْيَة ص 531)

ફિનાએ શહર કી તા'રીફ

ફિનાએ શહર સે જો ગાઉ મુત્તસિલ (યા'ની મિલા હુવા) હૈ શહર વાલે કે લિયે ઉસ ગાઉ સે બાહર હો જાના ઝરૂરી નહીં, યૂંહી શહર કે મુત્તસિલ (યા'ની મિલે હુએ) બાગ હોં અગર્યે ઉન કે નિગહબાન ઓર કામ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર દસ મરતબા દુરૂદ પાક પઢે અલ્લાહ ﷻ એસ પર સો રહમતે નાઝિલ ફરમાતા હૈ. (طبرانی)

કરને વાલે ઉન બાગાત હી મેં રહતે હોં, ઉન બાગોં સે નિકલ જાના ઝરૂરી નહીં. ફિનાએ શહર યા'ની શહર સે બાહર જો જગહ શહર કે કામોં કે લિયે હો મ-સલન કબ્રિસ્તાન, ઘોડદૌડ કા મૈદાન, કૂડા ફેંકને કી જગહ અગર યેહ શહર સે મુત્તસિલ (યા'ની મિલે હુએ) હોં તો એસ સે બાહર હો જાના ઝરૂરી હૈ ઓર અગર શહર વ ફિના કે દરમિયાન ફાસિલા હો તો નહીં.

(رَدُّ الْمَحْتَار ج ٢ ص ٧٢٢)

મુસાફિર બનને કે લિયે શર્ત

સફર કે લિયે યેહ ભી ઝરૂરી હૈ કે જહાં સે ચલા વહાં સે ત્રીન દિન કી રાહ (યા'ની તક્રીબન 92 કિલો મીટર) કા ઇરાદા હો ઓર અગર દો દિન કી રાહ (યા'ની 92 કિલો મીટર સે કમ) કે ઇરાદે સે નિકલા વહાં પહોંચ કર દૂસરી જગહ કા ઇરાદા હુવા કે વોહ ભી ત્રીન દિન (92 કિલો મીટર) સે કમ કા રાસ્તા હૈ યૂંહી સારી દુન્યા ધૂમ કર આએ મુસાફિર નહીં.

(غُنْيَةُ ص ٤٣٧، مُرْتَبَاتُ ج ٢ ص ٧٢٣-٧٢٤) યેહ ભી શર્ત હૈ કે ત્રીન દિન કી રાહ કે સફર કા મુત્તસિલ (યા'ની પૈ દર પૈ, લગાતાર) ઇરાદા હો, અગર યૂં ઇરાદા કિયા કે મ-સલન દો દિન કી રાહ પર પહોંચ કર કુછ કામ કરના હૈ વોહ કર કે ફિર એક દિન કી રાહ જાઊંગા તો યેહ ત્રીન દિન કી રાહ કા મુત્તસિલ (યા'ની લગાતાર) ઇરાદા ન હુવા મુસાફિર ન હુવા.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 743)

શર-ઈ સફર કી મિકદાર ઓર સિટી સેન્ટર

યેહ બાત ઝેહન મેં રહે કે શહર કી આબાદી ખત્મ હોને કે બા'દ

करमाने मुस्तफ़ा عَلَيْهِ السَّلَامُ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुरुददे पाक न पढ़ा। तहकीक वोह बढ भप्त हो गया। (ابن سنی)

मसाफ़त (या'नी फ़ासिले) की भिक्कदार देप्पी जाओगी. आज कल वस्ते शहर (City Centre) से फ़ासिले की पैमाईश होती है जो के “शर-ई सफ़र” के लिये नाकाफ़ी है. म-सलन (ता दमे तहरीर 2017 सि.ई.) बाबुल मदीना (कराची) की पैमाईश सिविक सेन्टर (Civic Centre) से की जाती है, लिहाज़ा सफ़र करने वालों को याहिये के हमेशा मुत्तसिल (या'नी मिली हुई) आबादी के इप्तिताम (End) का लिहाज़ अपने सामने रखें और दो बातें मज़ीद ज़ेह्न में रखें, अक येह के ज़रूरी नहीं के अक मर्तबा सफ़र के दौरान जहां शहर की आबादी ज़त्म हुई थी तीन साल बा'द भी वोही छद् हो, के बड़ी तेज़ी से आबादी के फ़ैलाव की वजह से तीन साल में ही शहर कहां से कहां पछोंच जाता है. दूसरी बात येह के शहर की जिस सभ्त से निकलना है उसी सभ्त की आबादी का अे'तिबार होगा म-सलन कराची से टोल प्लाज़ा के रास्ते में आबादी का इप्तिताम (End) और जगह होता है जब के ठह्रा की तरफ़ आबादी का इप्तिताम (End) और जगह होगा के दोनों सभ्तों मुत्तलिफ़ हैं.

वतन की किस्में

वतन की दो किस्में हैं: ﴿1﴾ वतने अस्ली : या'नी वोह जगह जहां ईस की पैदाईश हुई है या ईस के घर के लोग वहां रहते हैं या वहां सुकूनत (या'नी रिहाईश इप्तियार) कर ली और येह ईरादा है के वहां से न जाओगा. ﴿2﴾ वतने ईकामत : या'नी वोह जगह, के मुसाफ़िर ने पन्दरह दिन या ईस से ज़ियादा ठहरने का वहां ईरादा किया हो. (عالمگیری ج ۱ ص ۱۴۲)

करमाने मुस्तफ़ा : **صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** जिस ने मुज़ पर सुब्ह व शाम दस दस बार दुइदे पाक पढा उसे कियामत के दिन मेरी शफ़ाअत मिलेगी। (مجمع الزوائد)

वतने छकामत बातिल होने की सूस्तें

वतने छकामत दूसरे वतने छकामत को बातिल कर देता है या'नी ओक जगह पन्टरह दिन के छराटे से ठहरा फिर दूसरी जगह छतने छी दिन के छराटे से ठहरा तो पडली जगह अब वतन न रही. दोनों के दरमियान मसाफ़ते सफ़र हो या न हो. यूँही वतने छकामत वतने अस्वी और सफ़र से बातिल हो जाता है. (دُرِّمُخْتَار ج ۲ ص ۷۳۹, બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 751)

સફર કે દો રાસ્તે

કિસી જગહ જાને કે દો રાસ્તે હેં એક સે મસાફતે સફર હૈ દૂસરે સે નહીં તો જિસ રાસ્તે સે યેહ જાએગા ઉસ કા એ'તિબાર હૈ, નઝદીક વાલે રાસ્તે સે ગયા તો મુસાફિર નહીં ઔર દૂર વાલે સે ગયા તો હૈ, અગર્યે ઉસ રાસ્તે કે છપ્તિયાર કરને મેં ઉસ કી કોઈ ગ-રઝે સહીહ ન હો.

(عالمگیری ج ۱ ص ۱۳۸، دُرِّمُخْتَار وَرَدُ الْمُحْتَار ج ۲ ص ۷۲۶)

મુસાફિર કબ તક મુસાફિર હૈ

મુસાફિર ઉસ વક્ત તક મુસાફિર હૈ જબ તક અપની બસ્તી મેં પહોંચ ન જાએ યા આબાદી મેં પૂરે 15 દિન ઠહરને કી નિચ્ચત ન કર લે. યેહ ઉસ વક્ત હૈ જબ પૂરે ત્રીન દિન કી રાહ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) ચલ ચુકા હો, અગર ત્રીન મન્જિલ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) પહોંચને સે પેશ્તર (યા'ની કબ્લ) વાપસી કા છરાદા કર લિયા તો મુસાફિર ન રહા અગર્યે જંગલ મેં હો.

(ایضاص ۱۳۹، دُرِّمُخْتَار ج ۲ ص ۷۲۸)

સફર ના જાઘઝ હો તો ?

સફર જાઈઝ કામ કે લિયે હો યા ના જાઈઝ કામ કે લિયે બહર હાલ મુસાફિર કે અહકામ જારી હોંગે.

(عالمگیری ج ۱ ص ۱۳۹)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुश्मन शरीफ न पड़ा उस ने जफ़ा की. (عبدالرزاق)

સેઠ ઓર નોકર કા ઇકફા સફર

માહાના યા સાલાના ઇજારે વાલા નોકર અગર અપને સેઠ કે સાથ સફર કરે તો સેઠ કે તાબેઅ હૈ, ફરમાં બરદાર બેટા વાલિદ કે તાબેઅ હૈ ઓર વોહ શાગિર્દ જિસ કો ઉસ્તાદ સે ખાના મિલતા હૈ વોહ ઉસ્તાદ કે તાબેઅ હૈ યા'ની જો નિયત મત્બૂઅ (યા'ની જિસ કે મા તહત હૈ ઉસ) કી હૈ વોહી તાબેઅ (યા'ની મા તહત) કી માની જાએગી. તાબેઅ (યા'ની મા તહત) કો ચાહિયે કે મત્બૂઅ સે સુવાલ કરે, વોહ જો જવાબ દે ઉસ કે બ મૂજિબ (યા'ની મુતાબિક) અમલ કરે. અગર ઉસ ને કુછ ભી જવાબ ન દિયા તો દેખે કે વોહ (યા'ની મત્બૂઅ) મુકીમ હૈ યા મુસાફિર, અગર મુકીમ હૈ તો અપને આપ કો ભી મુકીમ સમજે ઓર અગર મુસાફિર હૈ તો મુસાફિર. ઓર યેહ ભી મા'લૂમ નહીં તો તીન દિન કી રાહ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) કા સફર તૈ કરને કે બા'દ કસર કરે, ઇસ સે પહલે પૂરી પઢે ઓર અગર સુવાલ ન કર સકા તો વોહી હુકમ હૈ કે સુવાલ કિયા ઓર કુછ જવાબ ન મિલા.

(માખૂઅ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 745, 746)

કામ હો ગયા તો ચલા જાઈંગા !

મુસાફિર કિસી કામ કે લિયે યા અહબાબ કે ઇન્તિઝાર મેં દો ચાર રોઝ યા તેરહ ચૌદહ દિન કી નિયત સે ઠહરા, યા યેહ ઇરાદા હૈ કે કામ હો જાએગા તો ચલા જાએગા, દોનોં સૂરતોં મેં અગર આજ કલ આજ કલ કરતે બરસોં ગુઝર જાએં જબ ભી મુસાફિર હી હૈ નમાઝ કસર પઢે.

(عالمگیری ج ۱ ص ۱۳۹ وغیره، ایضاً ص ۷۴۷)

करमाने मुस्तफ़ा : **عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** : जो मुज़ पर रोजे जुमुआ दुरुद शरीफ़ पढ़ेगा मैं कियात के दिन उस की शफ़ाअत कर्तूंगा. (جمع الجوامع)

औरत के सफ़र का मस्यला

औरत को बिगैर महरम के तीन दिन (तक़रीबन 92 किलो मीटर) या ज़ियादा की राह जाना ज़ाईज़ नहीं. ना बालिग बच्चे या मा'तूह (या'नी आधे पागल) के साथ भी सफ़र नहीं कर सकती, हमराही में (या'नी साथ) बालिग महरम या शोहर का होना ज़रूरी है. (عالمگیری ج 1 ص 142). औरत, मुराहिक महरम (या'नी बालिग होने के करीब लड़के) के साथ सफ़र कर सकती है. मुराहिक बालिग के हुक़्म में है. महरम के लिये ज़रूरी है के सप्त फ़ासिक, बेबाक, गैर मामून (या'नी गैर महकूज़) न हो.

(बहारे शरीअत, जि. 1, स. 752, 1044, 1045)

औरत का सुसराव और मयका

औरत बियाह कर सुसराव ग़ैर और यहीं रहने सहने लगी तो मयका (या'नी औरत के वालिदैन का घर) ईस के लिये वतने अस्वी न रहा या'नी अगर सुसराव तीन मन्ज़िल (तक़रीबन 92 किलो मीटर) पर है, वहां से मयके आई और पन्दरह दिन ठहरने की निय्यत न की तो कसर पढ़े और अगर मयके रहना नहीं छोड़ा बल्के सुसराव आरिज़ी तौर पर ग़ैर तो मयके आते ही सफ़र ज़तम हो गया नमाज़ पूरी पढ़े. (औज़न, स. 751)

अरब ममालिक में वीज़ा पर रहने वालों का मस्यला

आज कल कारोबार वगैरा के लिये कई लोग बाल बच्चों समेत अपने मुल्क से दूसरे मुल्क मुन्तक़िल हो जाते हैं. ईन के पास मज्सूस मुदत का Visa होता है. (म-सलन अरब अमारात में ज़ियादा से ज़ियादा तीन

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्दे पाक न पड़ा उस ने जन्नत का रास्ता छोड़ दिया. (طبرانی)

સાલ કા રિહાઈશી વીઝા મિલતા હૈ) યેહ વીઝા આરિઝી હોતા હૈ ઔર મખસૂસ રકમ અદા કર કે હર ત્રીન સાલ કે આખિર મેં ઈસ કી તજદીદ (Renew) કરવાની પડતી હૈ. ચૂંકે વીઝા મહદૂદ મુદત કે લિયે મિલતા હૈ લિહાઝા બાલ બચ્ચે ભી અગર્યે સાથ હોં ઈસ કી અમારાત મેં મુસ્તકિલ કિયામ કી નિયત બેકાર હૈ ઔર ઈસ તરહ ખ્વાહ કોઈ 100 સાલ તક યહાં રહે અમારાત ઉસ કા વતને અસ્લી નહીં હો સકતા. યેહ જબ ભી સફર સે લૌટેગા ઔર કિયામ કરના યાહે તો ઈકામત કી નિયત કરની હોગી. મ-સલન દુબઈ મેં રહતા હૈ ઔર સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલે મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ તક્રીબન 150 કિલો મીટર દૂર વાકેઅ અમારાત કે દારુલ ખિલાફા અબૂ ઝહબી કા ઈસ ને સુન્નતોં ભરા સફર ઈખ્તિયાર કિયા. અબ દોબારા દુબઈ મેં આ કર અગર ઈસ કો મુકીમ હોના હૈ તો 15 દિન યા ઈસ સે ઝાઈદ કિયામ કી નિયત કરની હોગી વરના મુસાફિર કે અહકામ જારી હોંગે. હાં અગર ઝાહિરે હાલ યા'ની (Understood) યેહ હૈ કે અબ 15 દિન યા ઈસ સે ઝિયાદા અર્સા યેહ દુબઈ મેં હી ગુઝારેગા તો મુકીમ હો ગયા. અગર ઈસ કા કારોબાર હી ઈસ તરહ કા હૈ કે મુકમ્મલ 15 દિન રાત યેહ દુબઈ મેં નહીં રહતા, વક્તન ફ વક્તન શર-ઈ સફર કરતા હૈ તો ઈસ તરહ અગર્યે બરસોં અપને બાલ બચ્ચોં કે પાસ દુબઈ આના જાના રહે યેહ મુસાફિર હી રહેગા ઈસ કો નમાઝ કસ્ર કરની હોગી. અપને શહર કે બાહર દૂર દૂર તક માલ સપ્લાય કરને વાલે ઔર શહર બ શહર, મુલ્ક બ મુલ્ક ફેરે લગાને વાલે ઔર ડ્રાઈવર સાહિબાન વગૈરા ઈન અહકામ કો ઝેહન મેં રખેં.

करमाने मुस्तफ़ा : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : मुज़ पर दुरुदे पाक की कसरत करो बेशक तुम्हारा मुज़ पर दुरुदे पाक पढना तुम्हारे लिये पाकीज़गी का भार्स है. (ابو یعلیٰ)

आधरे मदीना के लिये ज़रूरी मस्यला

जिस ने इकामत की नियत की मगर उस की छालत बताती है के पन्दरह दिन न ठहरेगा तो नियत सहीह नहीं म-सलन हज करने गया और जुल हिजजतिल हराम का मदीना शुरुअ हो जाने के बा वुजूह पन्दरह दिन मक्कअ मुअज़्ज़मा رَاَدَهَا اللّٰهُ شَرْفًاوَتَعْظِيْمًا में ठहरने की नियत की तो येह नियत बेकार है के जब हज का इरादा किया है तो (15 दिन इस को मिलेंगे ही नहीं के 8 जुल हिजजतिल हराम) मिना शरीफ़ (और 9 को) अ-रफ़ात शरीफ़ को ज़रू ज़ायेगा फिर इतने दिनों तक (या'नी 15 दिन मुसल्लसल) मक्कअ मुअज़्ज़मा رَاَدَهَا اللّٰهُ شَرْفًاوَتَعْظِيْمًا में क्यूंकर ठहर सकता है ! मिना शरीफ़ से वापस हो कर नियत करे तो सहीह है. (عالمگیری ج ۱ ص ۱۴۰، دُرِّمُخْتَار ج ۲ ص ۷۲۹) जब के वाकेई 15 या ज़ियादा दिन मक्कअ मुअज़्ज़मा رَاَدَهَا اللّٰهُ شَرْفًاوَتَعْظِيْمًا में ठहर सकता हो, अगर ज़न्ने गालिब हो, के 15 दिन के अन्दर अन्दर मदीना मुनव्वरह رَاَدَهَا اللّٰهُ شَرْفًاوَتَعْظِيْمًا या वतन के लिये रवाना हो जायेगा तो अब भी मुसाफिर है.

उम्मे के वीज़ा पर हज के लिये रुकना कैसा ?

उम्मे के वीज़ा पर ज़ा कर गैर कानूनी तौर पर हज के लिये रुकने या दुन्या के किसी भी मुल्क में Visa की मुदत पूरी होने के बा'द गैर कानूनी रहने की जिन की नियत हो वोह वीज़ा की मुदत अत्म छोते वक्त जिस शहर या गाँ में मुकीम हों वहां जब तक रहेंगे उन के लिये मुकीम ही के अहकाम होंगे अगर ये बरसों पड़े रहे मुकीम ही रहेंगे. अलबत्ता अेक बार

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جِس کے پاس میرا ٹિક ڈો اوری وولڈ موز પર દુવ્વદ શરીફ ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સે કન્જૂસ તરીન શખ્સ હૈ. (مسند احمد)

ભી અગર 92 કિલો મીટર યા ઈસ સે ઝિયાદા ફાસિલે કે સફર કે ઈરાદે સે ઉસ શહર યા ગાઉ સે ચલે તો અપની આબાદી સે બાહર નિકલતે હી મુસાફિર હો ગએ ઓર અબ ઉન કી ઈકામત કી નિયત બેકાર હૈ. મ-સલન કોઈ શખ્સ પાકિસ્તાન સે ઉમ્રે કે Visa પર મક્કએ મુકર્રમા رَاَدَاہَا اللہُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا ગયા, Visa કી મુદત ખત્મ હોતે વક્ત ભી મક્કા શરીફ હી મેં મુકીમ હૈ તો ઉસ પર મુકીમ કે અહકામ હેં. અબ અગર મ-સલન વહાં સે મદીનએ મુનવ્વરહ رَاَدَاہَا اللہُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا આ ગયા તો યાહે બરસોં ગૈર કાનૂની પડા રહે, મગર મુસાફિર હી હૈ, યહાં તક કે અગર દોબારા મક્કએ મુકર્રમા رَاَدَاہَا اللہُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا આ જાએ ફિર ભી મુસાફિર રહેગા, ઉસ કો નમાઝ કરર હી અદા કરની હોગી. હાં અગર દોબારા Visa મિલ ગયા તો ઈકામત કી નિયત કી જા સકતી હૈ. યાદ રહે ! જિસ કાનૂન કી ખિલાફ વર્જી કરને પર ઝિલ્લત, રિશ્વત ઓર ઝૂટ વગૈરા આફાત મેં પડને કા અન્દેશા હો ઉસ કાનૂન કી ખિલાફ વર્જી જાઈઝ નહીં. યુનાન્યે મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیْہِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ફરમાતે હેં : મુબાહ (યા'ની એસા કામ જિસ કે કરને મેં ન સવાબ હો ન ગુનાહ એસી જાઈઝ) સૂરતોં મેં સે બા'ઝ (સૂરતેં) કાનૂની તૌર પર જુર્મ હોતી હેં ઉન મેં મુલવ્વસ હોના (યા'ની એસે કાનૂન કી ખિલાફ વર્જી કરના) અપની ઝાત કો અઝિયત વ ઝિલ્લત કે લિયે પેશ કરના હૈ ઓર વોહ ના જાઈઝ હૈ. (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 17, સ. 370) લિહાઝા બિગૈર Visa કે દુન્યા કે કિસી મુલક મેં રહના યા હજ કે લિયે રુકના જાઈઝ નહીં.

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : تُمْ جَاحًا لِّمِى هِى مِى مِى دُرْدِى پڊو، كِى تُمِىَارَا دُرْدِى مِى تَكِ
پڊوئِىتَا هِى. (طبرانى)

ગૈર કાનૂની ઝરાએઅ સે હજ કે લિયે રુકને મેં કામ્યાબી હાસિલ કરને કો
(مَعَادُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ) અલ્લાહ વ રસૂલ ﷺ કા કરમ
કહના સખ્ત બેબાકી હૈ.

કસ્સ વાજિબ હૈ

મુસાફિર પર વાજિબ હૈ કે નમાઝ મેં કસ્સ કરે યા'ની ચાર રકઅત
વાલે ફર્જ કો દો પઢે ઇસ કે હક મેં દો હી રકઅતેં પૂરી નમાઝ હૈ ઔર કસ્સ ન
ચાર પઢી ઔર દો પર કા'દા કિયા તો ફર્જ અદા હો ગએ ઔર પિછલી દો
રકઅતેં નફલ હો ગઈ મગર ગુનાહગાર વ અઝાબે નાર કા હકદાર હૈ કે
વાજિબ તર્ક કિયા લિહાઝા તૌબા કરે ઔર દો રકઅત પર કા'દા ન કિયા તો
ફર્જ અદા ન હુએ ઔર વોહ નમાઝ નફલ હો ગઈ, હાં અગર તીસરી
રકઅત કા સજદા કરને સે પેશ્તર ઇકામત કી નિયત કર લી તો ફર્જ બાતિલ
ન હોંગે મગર કિયામ વ રુકૂઅ કા ઇઆદા કરના હોગા ઔર અગર તીસરી
કે સજદે મેં નિયત કી તો અબ ફર્જ જાતે રહે યુંહી અગર પહલી દોનોં યા
એક મેં કિરાઅત ન કી નમાઝ ફાસિદ હો ગઈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 743, 139, عالمگیری ج 1 ص 139)

કસ્સ કે બદલે ચાર કી નિયત બાંધ લી તો.....?

મુસાફિર ને કસ્સ કે બજાએ ચાર રકઅત ફર્જ કી નિયત બાંધ લી
ફિર યાદ આને પર દો પર સલામ ફેર દિયા તો નમાઝ હો જાએગી. ઇસી
તરહ મુકીમ ને ચાર રકઅત ફર્જ કી જગહ દો રકઅત ફર્જ કી નિયત કી
ઔર ચાર પર સલામ ફેરા તો ઇસ કી ભી નમાઝ હો ગઈ. ફુ-કહાએ કિરામ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો લોગ અપની મજલિસ સે અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઓર નબી પર દુરુદ શરીફ પઢે બિગેર ઉઠ ગએ તો વોહ બદબૂદાર મુદરિ સે ઉઠે. (شعب الإيمان)

ફરમાતે હૈં : “નિયતે નમાઝ મેં રક્અતોં કી તા’દાદ મુકરર કરના ઝરૂરી નહીં ક્યૂંકે યેહ ઝિમ્નન હાસિલ હૈ. નિયત મેં તા’દાદ મુઅય્યન (યા’ની મુકરર) કરને મેં ખતા (યા’ની ભૂલ) નુક્સાન દેહ નહીં.”

(દુરૂમુખ્તાર ૨/૧૨૦)

મુસાફિર ઇમામ ઓર મુકીમ મુક્તદી

ઈક્તિદા દુરુસ્ત હોને કે લિયે એક શર્ત યેહ ભી હૈ કે ઇમામ કા મુકીમ યા મુસાફિર હોના મા’લૂમ હો ખ્વાહ નમાઝ શુરૂઅ કરતે વક્ત મા’લૂમ હુવા યા બા’દ મેં, લિહાઝા ઇમામ (અગર મુસાફિર હો તો ઉસ) કો ચાહિયે કે શુરૂઅ કરતે વક્ત અપના મુસાફિર હોના ઝાહિર કર દે, ઓર શુરૂઅ મેં ન કહા તો બા’દ નમાઝ (યા’ની સલામ ફૈરને કે બા’દ) કહ દે : “મુકીમ હઝરાત અપની નમાઝે પૂરી કર લેં ક્યૂંકે મેં મુસાફિર હૂં.” (દુરૂમુખ્તાર ૨/૧૩૦) ઓર શુરૂઅ મેં એ’લાન કર ચુકા હૈ જબ ભી બા’દ મેં કહ દે, કે જો લોગ ઉસ વક્ત મૌજૂદ ન થે ઉન્હેં ભી મા’લૂમ હો જાએ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 749)

મુકીમ મુક્તદી ઓર બકિયા દો રક્અતેં

કસ્ર વાલી નમાઝ મેં મુસાફિર ઇમામ કે સલામ ફૈરને કે બા’દ મુકીમ મુક્તદી જબ અપની બકિયા નમાઝ અદા કરે તો ફર્જ કી તીસરી ઓર ચૌથી રક્અત મેં સૂરતુલ ફાતિહા પઢને કે બજાએ અન્દાઝન ઉતની દેર ચુપ ખડા રહે.

(દુરૂમુખ્તાર ૨/૧૩૦, બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 748 માખૂઝન)

करमाने मुस्तफ़ा صلى الله تعالى عليه وآله وسلم : जिस ने मुज़ पर रोज़े जुमुआ दो सो बार दुरुद पाक पढा उस के दो सो साल के गुनाह मुआफ़ होंगे. (جمع الجوامع)

क्या मुसाफ़िर को सुन्नतें मुआफ़ हैं ?

सुन्नतों में कसर नहीं बल्के पूरी पढी जायेगी, भौक और रवा-रवी (या'नी भागम भाग, घबराहट) की हालत में सुन्नतें मुआफ़ हैं और अन्न की हालत में पढी जायेगी. (عالمگیری ج ۱ ص ۱۳۹)

“नमाज़” के चार दुरुद की निस्बत से
चलती गाडी में नफ़ल पढने के 4 मु-दनी इल

❁ बैरुने शहर (या'नी शहर के बाहर से मुराद वोह जगह है जहां से मुसाफ़िर पर कसर करना वाजिब होता है) सुवारी पर (म-सलन चलती कार, बस, वेगन में) भी नफ़ल पढ सकता है और इस सूरत में इस्तिस्नावे डिब्ला (या'नी डिब्ला रुખ होना) शर्त नहीं बल्के सुवारी (या गाडी) जिस रुख को जा रही हो उधर ही मुंह हो और अगर उधर मुंह न हो तो नमाज़ जाईज नहीं और शुर्अ करते वक्त भी डिब्ले की तरफ़ मुंह होना शर्त नहीं बल्के सुवारी (या गाडी) जिधर जा रही है उसी तरफ़ मुंह हो और रुकूअ व सुजूद ईशारे से करे और (ज़रूरी है के) सजदे का ईशारा ब निस्बत रुकूअ के पस्त हो. (या'नी रुकूअ के लिये जिस कदर ठुका, सजदे के लिये उस से ज़ियादा ठुके) (دُرُ الْمُحْتَار وَرَدُّ الْمُحْتَار ج ۲ ص ۵۸۸) **चलती ट्रेन** वगैरा ऐसी सुवारी जिस में जगह मिल सकती है उस में डिब्ला रुख हो कर काईद के मुताबिक नवाज़िल पढने होंगे ❁ गाँ में रहने वाला जब गाँ से बाहर हुवा तो सुवारी (गाडी) पर नफ़ल पढ सकता है. (دُرُ الْمُحْتَار ج ۲ ص ۵۸۸)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : مُلَّا اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْكُمْ وَأَمَّا بَعْدُ : મુઝ પર દુરદ શરીફ પઢો, અલ્લાહ ﷻ તુમ પર રહમત ભેજેગા. (ابن عدی)

❁ બૈરૂને શહર (યા'ની શહર કે બાહર) સુવારી પર નમાઝ શુરૂઅ કી થી
 ઔર પઢતે પઢતે શહર મેં દાખિલ હો ગયા તો જબ તક ઘર ન પહોંચા
 સુવારી પર પૂરી કર સકતા હૈ. (دَرْمُخْتَار ج ۲ ص ۵۸۹) ❁ ચલતી ગાડી મેં બિલા
 ઉઝરે શર-ઈ ફર્જ વ સુન્નતે ફજ તમામ વાજિબાત જૈસે વિત્ર વ નઝર
 (યા'ની મન્નત) ઔર વોહ નફલ જિસ કો તોડ દિયા હો ઔર સજદાએ
 તિલાવત જબ કે આયતે સજદા ઝમીન પર તિલાવત કી હો અદા નહીં કર
 સકતા ઔર અગર ઉઝર કી વજહ સે હો તો ઈન સબ મેં શર્ત યેહ હૈ કે
 અગર મુસ્કિન હો તો કિબ્લા રૂ ખડા હો કર અદા કરે વરના જૈસે ભી મુસ્કિન
 હો ઔર બા'દ મેં નમાઝ કા ઈઆદા કર લે. (યા'ની દોબારા પઢ લે)

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 673)

મુસાફિર તીસરી રકઅત કે લિયે ખડા હો જાયે તો.....?

અગર મુસાફિર કસ્ર વાલી નમાઝ કી તીસરી રકઅત શુરૂઅ કર દે
 તો ઈસ કી દો સૂરતેં હેં : ﴿1﴾ બ કદરે તશહહુદ કા'દઅે અખીરા કર ચુકા થા
 તો જબ તક તીસરી રકઅત કા સજદા ન કિયા હો લૌટ આએ ઔર સજદાએ
 સહૂવ કર કે સલામ ફૈર દે અગર ન લૌટે ઔર ખડે ખડે સલામ ફૈર દે તો ભી
 નમાઝ હો જાએગી મગર સુન્નત તર્ક હુઈ. અગર તીસરી રકઅત કા સજદા
 કર લિયા તો એક ઔર રકઅત મિલા કર સજદાએ સહૂવ કર કે નમાઝ
 મુકમ્મલ કરે (ઈબ્તિદાઈ દો રકઅતેં ફર્જ ઔર) યેહ આખિરી દો રકઅતેં
 નફલ શુમાર હોંગી ﴿2﴾ કા'દઅે અખીરા કિયે બિગૈર ખડા હો ગયા થા તો
 જબ તક તીસરી રકઅત કા સજદા ન કિયા હો લૌટ આએ ઔર સજદાએ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર કસરત સે દુરૂદે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના તુમ્હારે ગુનાહોં કે લિયે મઝિરત હૈ. (ابن عساکر)

સહવ કર કે સલામ ફૈર દે અગર તીસરી રકઅત કા સજદા કર લિયા ફઝ બાતિલ હો ગએ, અબ એક ઔર રકઅત મિલા કર સજદએ સહવ કર કે નમાઝ મુકમ્મલ કરે ચારોં રકઅતેં નફલ શુમાર હોંગી. (દો રકઅત ફઝ અદા કરને અભી ઝિમ્મે બાકી હેં)

(دُرُْمُخْتَار وَرَدُّ الْمُخْتَار ج ۲ ص ۶۶۷ ماخوذاً)

સફર મેં કઝા નમાઝેં

હાલતે ઇકામત મેં હોને વાલી કઝા નમાઝેં સફર મેં ભી પૂરી પઢની હોંગી ઔર સફર મેં કઝા હોને વાલી કરર વાલી નમાઝેં મુકીમ હોને કે બા'દ ભી કરર હી પઢી જાએંગી.

ગમે મદીના, બકીઅ,
મઝિરત ઔર બે
હિસાબ જન્નતુલ
ફિરદૌસ મેં આકા
કે પડોસ કા તાલિબ



જુમાદિલ ઉલા 1438 સિ.હિ.
ફરવરી 2017 ઈ.

યેહ રિસાલા પઢ કર દૂસરે કો દે દીબચે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઇજતિમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગૈરા મેં મક-ત-બતુલ મદીના કે શાએઅ કદા રસાઈલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેશ્લેટ તક્સીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિચ્યતે સવાબ તોહફે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખ્બાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે ઝરીએ અપને મહલ્લે કે ઘરોં મેં હસ્બે તૌફીક રિસાલે યા મ-દની ફૂલોં કે પેશ્લેટ હર માહ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने किताब में मुझ पर दुरुदे पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिश्ते उस के लिये ईस्तिग्फार (या'नी बख्शिश की दुआ) करते रहेंगे. (طبرانی)

ફેહરિસ્ત

ઉન્વાન	સફા	ઉન્વાન	સફા
દુરુદ શરીફ કી ફઝીલત	1	ઝાઈરે મદીના કે લિયે	
અબ તો અમ્ન હૈ ફિર ભી કર્ર ક્યું ?	2	ઝરૂરી મસ્અલા	10
પહલે ચાર નહીં બલ્કે		ઉમ્મે કે વીઝા પર	
દો રક્અતેં હી ફર્ફ કી ગઈ	2	હજ કે લિયે રુકના કેસા ?	10
શર-ઈ સફર કી મસાફત (ફાસિલા)	3	કર્ર વાજિબ હૈ	12
મુસાફિર કબ હોગા ?	3	કર્ર કે બદલે ચાર કી નિયત	
આબાદી ખત્મ હોને કા મતલબ	3	બાંધ લી તો.....?	12
ફિનાએ શહૂર કી તા'રીફ	3	મુસાફિર ઈમામ	
મુસાફિર બનને કે લિયે શર્ત	4	ઔર મુકીમ મુક્તદી	13
શર-ઈ સફર કી મિકદાર		મુકીમ મુક્તદી	
ઔર સિટી સેન્ટર	4	ઔર બકિયા દો રક્અતેં	13
વતન કી ફિસ્મેં	5	ક્યા મુસાફિર કો	
વતને ઈકામત બાતિલ હોને કી સૂરતેં	6	સુન્નતેં મુઆફ હેં ?	14
સફર કે દો રાસ્તે	6	ચલતી ગાડી મેં નફલ પઢને કે	
મુસાફિર કબ તક મુસાફિર હૈ	6	4 મ-દની ફૂલ	14
સફર ના જાઈઝ હો તો ?	6	મુસાફિર તીસરી રક્અત કે લિયે	
સેઠ ઔર નોકર કા ઈકદા સફર	7	ખડા હો જાએ તો.....?	15
કામ હો ગયા તો ચલા જાઈગા !	7	સફર મેં કઝા નમાઝેં	16
ઔરત કે સફર કા મસ્અલા	8	કુરઆન ભુલા દેને કા અઝાબ	18
ઔરત કા સુસરાલ ઔર મયકા	8	3 ફરામીને મુસ્તફા ﷺ	18
અરબ મમાલિક મેં વીઝા પર		ફરમાને ર-ઝવી	19
રહને વાલોં કા મસ્અલા	8	મઆખિઝો મરાજેઅ	19

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर एक बार दुरुदे पाक पढ़ा अल्लाह عزوجل उस पर दस रહमतें नाज़िल फरमाता है. (مسلم)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

કુરઆન ભુલા દેને કા અઠાબ

યકીનન હિફઝે કુરઆને કરીમ કારે સવાબે અઝીમ હૈ મગર યાદ રહે ! હિફઝ કરના આસાન મગર ઉમ્ર ભર ઇસ કો યાદ રખના દુશ્વાર હૈ. હુફઝાઝ વ હાફિઝાત કો યાહિયે કે રોઝાના કમ અઝ કમ એક પારહ લાઝિમન તિલાવત કર લિયા કરે. જો હુફઝાઝ ૨-મઝાનુલ મુબારક કી આમદ સે થોડા અર્સા કબલ ફકત મુસલ્લા સુનાને કે લિયે મન્ઝિલ પક્કી કરતે હૈં ઓર ઇસ કે ઇલાવા **مَعَادُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ** સારા સાલ ગફલત કે સબબ કઈ આયાત ભુલાએ રહતે હૈં, વોહ બાર બાર પઢેં ઓર ખોફે ખુદા **عَزَّوَجَلَّ** સે લરઝેં. દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મલૂઆ બહારે શરીઅત જિલ્દ અવ્વલ સફહા 552 પર સદરુશશરીઅહ, બદરુત્તરીકહ, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી **عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْكَوْفَى** ફરમાતે હૈં : કુરઆન પઢ કર ભુલા દેના ગુનાહ હૈ. જો કુરઆની આયાત યાદ કરને કે બા'દ ભુલા દેગા બરોઝે કિયામત અન્ધા ઉઠાયા જાએગા. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 553)

3 ફરામીને મુસ્તફા ﷺ

﴿1﴾ મેરી ઉમ્મત કે સવાબ મેરે હુઝૂર પેશ કિયે ગએ યહાં તક કે મૈં ને ઉન મૈં વોહ તિન્કા ભી પાયા જિસે આદમી મસ્જિદ સે નિકાલતા હૈ ઓર મેરી ઉમ્મત કે ગુનાહ મેરે હુઝૂર પેશ કિયે ગએ મૈં ને ઇસ સે બડા ગુનાહ ન દેખા કે કિસી આદમી કો કુરઆન કી એક સૂરત યા એક આયત યાદ હો ફિર વોહ ઉસે ભુલા દે. (ટરમ્ઝી જ ૬ વ ૪૦ ૬૨૦ ૨૧૧૨) ﴿2﴾ જો શપ્સ કુરઆન પઢે

﴿مَنْ لَمْ يَسْجُدْ لِلَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ﴾ : उस शप्स की नाक पाक आवूट हो जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुज पर दुइटे पाक पड़े. (ترمذی)

फिर उसे बुला दे तो कियामत के दिन अल्वाह तआला से कोढी हो कर मिले.
(3) (ابوداؤد ج ۲ ص ۱۰۷ حدیث ۱۴۷۴) कियामत के दिन मेरी उम्मत को जिस गुनाह का पूरा भदला दिया जाओगा वोह येह है के उन में से किसी को कुरआने पाक की कोई सूरत याद थी फिर उस ने एसे बुला दिया.

(جَمْعُ الْجَوَامِعِ لِلْسُّنُطِيِّ ج ۳ ص ۱۴۵ حدیث ۷۸۹۴)

फरमाने र-मवी

आ'ला हजरत एमाम अहमद रजा भान **عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ** फरमाते हैं : उस से जियादा नादान कौन है जिसे फुदा औसी हिम्मत बफ्शे और वोह उसे अपने हाथ से भो दे अगर कद्र एस (छिफ्फे कुरआने पाक) की जानता और जो सवाब और द-रजात एस पर मौजिद हैं (या'नी जिन का वा'दा किया गया है) उन से वाकिफ़ होता तो एसे जानो दिल से जियादा अजीज़ (धारा) रफता. मजीद फरमाते हैं : जहां तक हो सके एस के पढाने और छिफ्फ कराने और फुद याद रफने में कोशिश करे ताके वोह सवाब जो एस पर मौजिद (या'नी वा'दा किये गये) हैं हासिल हों और बरोजे कियामत अन्हा कोढी उठने से नजात पाये. (इतावा र-जविय्या, जि. 23, स. 645, 647)

माخذومراجع

مطبوعه	کتاب	مطبوعه	کتاب
دارالفکر بیروت	ابن عساکر		قرآن مجید
دارالکتب العلمیہ بیروت	جمع الجوامع	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی	خزائن العرفان
سہیل اکیڈمی مرکز الاولیاء لاہور	غنیہ	دارالکتب العلمیہ بیروت	بخاری
دارالمعرفۃ بیروت	درمختار ردود المحتار	دار ابن خزم بیروت	مسلم
دارالفکر بیروت	عائسی	دار احیاء التراث العربی بیروت	ابوداؤد
رضا فاؤنڈیشن مرکز الاولیاء لاہور	فتاویٰ رضویہ	دارالفکر بیروت	ترمذی
مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی	بہار شریعت	دارالمعرفۃ بیروت	ابن ماجہ

येह रिसावा पढ लेने के भा'द सवाब की निथ्यत से किसी को दे दीजिये.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سُفَر مِّنْ لِّمَنَامَ بَا جَمَاعَتِ كَا، جَمَاعَا

❀ એક બુઝુર્ગ ફરમાતે હેં : મેં ને 40 સાલ સફર મેં ગુઝારે મગર કોઈ નમાઝ ભી બિગૈર જમાઅત કે અદા નહીં કી¹. ❀ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ફરમાતે હેં : “મુઝે બડે બડે સફર કરને પડે ઔર بِفَضْلِ تَعَالٰی પન્જ વક્તા (યા'ની પાંચોં ટાઈમ) જમાઅત સે નમાઝ પઢી².”

——————

1. કશ્ફલ મહજૂબ સ. 333

2. મલ્કૂઝાતે આ'લા હઝરત સ. 75

સૂરત : વલિયા ભાઈ મસ્જિદ, ખ્વાજા દાના દરગાહ કે પાસ મો. 9377869225

મોઝસા : ફૈઝાને મદીના, બાગે હિદાયત સોસાયટી, કોલેજ રોડ મો. 9725824820

ભરૂચ : ફૈઝાને મદીના, મેમણ કોલોની, બુન્યાદ નગર, ડુંગરી શેરપૂરા રોડ મો. 9327522145

બાલાસિનોર : મદીના મસ્જિદ કે સામને, નિસાલ ચૌક મો. 9586327091

જામનગર : પાંચ હાટડી મો. 9327977293

ISBN



0138004

મક-ત-બતુલ મદીના®

દા'વતે ઈસ્લામી



ફૈઝાને મદીના ત્રી કોનિયા બગીચે કે પાસ, મિરઝાપૂર, અહમદાબાદ, ગુજરાત, ઇન્ડિયા
Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net